T076 BL VI (40) 1440 Tát Bà Đa Tỳ Ni Tỳ Bà Sa Q4

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1440 - TAÙT BAØ ÑA TYØ NI TYØ BAØ SA, Quyeån 3

TAÙT BAØ ÑA TYØ NI TYØ BAØ SA

QUYEÅN 4

3. Nhaân Duyeân Keát Möôøi Ba Taêng Taøn (Tieáp Theo): 8. Giôùi OÂ-tha-gia thöù möôøi hai: Maõ tuùc vaø Maõn tuùc laø teân cuûa hai ngoâi sao, luùc hai vò naøy sanh ra, hai ngoâi sao naøy vöøa moïc neân ñöôïc ñaët teân theo teân hai ngoâi sao naøy. Xuaát thaân töø nhaø giaøu coù neân ñaém tröôùc theá laïc taâm khoâng buoâng boû neân sau khi xuaát gia thöôøng phaïm giôùi, buoâng lung laøm caùc aùc haïnh, laøm nhô taâm ngöôøi taïi gia, taïo nhieàu aùc nghieäp, phaù taâm thieän tín kính cuûa ngöôøi neân goïi laø OÂ-tha-gia. Laøm caùc aùc haïnh: Laø laøm caùc nghieäp khoâng thanh tònh, oâ ueá seõ maéc quaû baùo aùc; OÂ-tha-gia: Neáu Tyø-kheo ñem phaåm vaät bieáu taëng cho quoác vöông, ñaïi thaàn, tröôûng giaû, cö só... taát caû taïi gia ñeå mong caàu vieäc gì cho Tam baûo hay cho rieâng mình thì goïi laø OÂ-tha-gia. Vì sao, vì luaän veà ngöôøi xuaát gia laø phaûi voâ vi voâ duïc, thanh tònh töï giöõ, laáy vieäc tu ñaïo laøm taâm; neáu taëng ñöa phaåm vaät cho ngöôøi theá tuïc, giao tieáp qua laïi seõ pheá boû chaùnh nghieäp, khoâng phaûi laø ñieàu maø ngöôøi xuaát gia neân laøm. Laïi nöõa, neáu taëng ñöa phaåm vaät cho baïch y töùc laø laøm hoaïi taâm bình ñaúng cuûa hoï, ngöôøi naøo ñöôïc taëng vaät thì vui thích kính yeâu, ngöôøi khoâng ñöôïc taëng vaät thì duø laø Hieàn thaùnh cuõng khoâng kính moä; nhö theá seõ laøm maát phöôùc lôïi saâu daày cuûa hoï, laïi coøn laøm ñaûo loaïn Phaät phaùp. Luaän veà ngöôøi taïi gia laø phaøi cuùng döôøng töù söï cho ngöôøi xuaát gia, nhöng ngöôøi xuaát gia laïi taêng ñöa phaåm vaät cho hoï töùc laø ñaùnh maát Thaùnh taâm laøm ñaûo loaïn Phaät phaùp. Ngöôøi taïi gia ñaùng leõ phaûi caàu ruoäng phöôùc thanh tònh nôi Tam baûo, caét giaûm phaàn thoï duïng cuûa mình ñeå gieo troàng thieän caên; nhöng ngöôøi xuaát gia laïi taëng ñöa phaåm vaät khieán hoï sanh taâm mong caàu nôi ngöôøi xuaát gia, khoâng nhöõng laøm hoaïi taâm tín kính thanh tònh ñoái vôùi Tam baûo cuûa hoï maø coøn laøm maát lôïi döôõng cuûa taát caû ngöôøi xuaát gia. Neáu ñem moät ít phaåm vaät bieáu cho baïch y, duø xaây ñöôïc thaùp baèng baûy baùu trang nghieâm cuõng khoâng baèng toïa thieàn, trì giôùi thanh tònh môùi laø chaân thaät cuùng döôøng phaùp thaân Nhö lai. Neáu ñem moät ít

phaåm vaät bieáu cho baïch y, duø laäp ñöôïc tinh xaù roäng lôùn nhö tinh xaù Kyø-hoaøn cuõng khoâng baèng toïa thieàn, trì giôùi thanh tònh môùi laø chaân thaät cuùng döôøng Tam baûo. Neáu ñem moät ít phaåm vaät bieáu cho baïch y, duø taát caû Thaùnh chuùng trong coõi Dieâm phuø ñeà ñeàu ñöôïc töù söï cuùng döôøng ñaày ñuû, cuõng khoâng baèng toïa thieàn, trì giôùi thanh tònh môùi laø chaân thaät cuùng döôøng Thaùnh chuùng. Neáu ngöôøi coù theá löïc muoán phaù thaùp hoaïi töôïng, thay vì ñem phaåm vaät bieáu cho hoï ñeå baûo toaøn thaùp vaø töôïng thì neân baùn caùc loaïi hoa quaû trong ñaát thaùp ñöôïc tieàn, hoaëc nhôø caùc duyeân khaùc ñöôïc taøi vaät roài tuøy nghi giaûi quyeát. Neáu ngöôøi coù theá löïc muoán phaù hoaïi, chieát giaûm vaät Taêng, neân tuøy trong ñaát Taêng coù vaät gì baùn ñöôïc, ñem baùn laáy tieàn roài tuøy duyeân giaûi quyeát. Cha meï laø ruoäng phöôùc neân Phaät cho cuùng döôøng cha meï; neáu ngöôøi thuoäc Taêng laøm sai dòch cho Taêng thì neân cho; neáu thí chuû muoán laøm thöùc aên cho Taêng vaø muoán bieát phaùp thì neân cho; taát caû ngöôøi ngheøo khoå ñôn chieác aên xin… vì taâm thöông xoùt neân cho; taát caû ngoaïi ñaïo ñoái côùi Phaät phaùp coù taâm ganh gheùt, thöôøng rình tìm hay dôû thì neân cho; neáu vì maïng soáng ñaùng cho y baùt ñeå ñöôïc thoaùt naïn thì neân cho. Ngoài chung moät giöôøng vôùi ngöôøi nöõ: Tyø-kheo khoâng ñöôïc ngoài chung giöôøng vôùi ngöôøi nöõ, neáu ngoài chung thì phaïm Ñoät-kieát-la; ngoài chung moät chieáu moät neäm cuõng Ñoät-kieát-la; neáu giöôøng daøi giaùp keá nhau, ngoài phaûi coù khoaûng caùch ôû giöõa hoaëc khaùc chieáu, khaùc neäm thì ñöôïc ngoài. Ngöôøi nöõ: Chæ taát caû ngöôøi nöõ bao goàm meï, chò em gaùi, con gaùi baát luaän thaân sô ñeàu khoâng ñöôïc ngoài chung, vì hoaïi oai nghi. Duøng höông thôm thoa thaân: Neáu xoâng thôm y phuïc thì boán chuùng kia phaïm Ñoät-kieát-la, rieâng Tyø-kheo-ni thì phaïm Ba-daät-ñeà vì ngöôøi nöõ deã ñaém nhieãm. Caû naêm chuùng ñeàu khoâng ñöôïc duøng nöôùc thôm röôùi ñaát, töø khi ñeå cuùng döôøng Tam baûo. Töï xoû hoa laøm voøng hoa hay baûo ngöôøi khaùc laøm: Vì trong vieäc naøy coù laøm caùc aùc haïnh, trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo, cho duø laøm ñeå cuùng döôøng Tam baûo cuõng khoâng ñöôïc laøm. Laïi nöõa caùc loaïi trang nghieâm nhö hoa thôm, chuoãi ngoïc… ñeàu khoâng ñöôïc ñeo treân thaân Phaät, chæ ñöôïc raûi treân ñaát ñeå cuùng döôøng. Neáu Tyø-kheo duøng hoa cuùng döôøng Taêng, khoâng ñöôïc raûi treân thaân chuùng taêng. Caû naêm chuùng ñeàu khoâng ñöôïc laøm cho voi ñaáu nhau cho ñeán gaø ñaù nhau; neáu Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni coù taâm saùt khieán chuùng ñaáu ñaù nhau maø cheát thì phaïm Ba-daät-ñeà, chuùng khoâng cheát thì phaïm Ñoät-kieát-la, ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Caû naêm chuùng cuõng khoâng ñöôïc chaïy

BOÄ LUAÄT 6

töø coù nhaân duyeân caáp baùch. Caû naêm chuùng ñeàu khoâng ñöôïc khoùc lôùn tieáng, cho duø cha meï qua ñôøi cuõng khoâng neân khoùc lôùn, neáu khoùc lôùn tieáng thì boán chuùng kia phaïm Ñoät-kieát-la, rieâng Tyø-kheo-ni thì phaïm Ba-daät-ñeà vì taâm luyeán aùi naëng. Caû naêm chuùng ñeàu khoâng ñöôïc keâu to vì hoaïi oai nghi, töø coù nhaân duyeân caáp baùch; cuõng khoâng ñöôïc huyùt saùo vì hoaïi oai nghi. Luùc ñoù toân giaû A-nan: Hoûi: A-nan laø thò giaû cuûa Phaät sao laïi

rôøi Phaät ñi ñeán nôi khaùc? Ñaùp: A-nan tuøy chuùng sanh höõu duyeân ñaùng ñöôïc ñoä thì ñi. Hoûi: Luùc naøo thì A-nan ñöôïc rôøi Phaät ñi nôi khaùc? Ñaùp: Nhö khi Phaät nhaäp thieàn hoaëc khi Phaät ñi nôi khaùc maø A-nan khoâng ñöôïc ñi theo, hoaëc vaâng lôøi Phaät daïy ñi ñeán ñoù. Nhöõng luùc ñoù A- nan ñöôïc rôøi Phaät du haønh. A-nan mang baùt ñi roài mang baùt khoâng trôû veà: Hoûi: A-nan laø thò giaû cuûa Phaät coù coâng ñöùc lôùn, nôi ñoù laïi laø nôi toân giaû ra ñôøi, ngöôøi nôi ñoù ñeàu laø baø con vì sao ñi khaát thöïc laïi mang baùt khoâng trôû veà? Ñaùp: Vì Maõ tuùc vaø Maõn tuùc ôû nôi ñoù laøm nhöõng vieäc phi phaùp vaø ñuû caùc aùc haïnh, laøm nhô taâm thanh tònh cuûa ngöôøi (OÂ-tha-gia); A-nan khoâng bò naõo haïi laø may maén laém roài huoáng chi laø ñöôïc thöùc aên, laïi do A-nan töø khi xuaát gia ñeán nay traûi qua nhieàu naêm thaùng neân moïi ngöôøi khoâng coøn nhôù A-nan. 9. Giôùi noùi lôøi choáng traùi thöù möôøi ba: Neáu nhö theá: Caùc ñeä töû cuûa Phaät ñöôïc taêng tröôûng lôïi ích laø nhôø cuøng noùi chuyeän vôùi nhau, cuøng daïy baûo laãn nhau vaø cuøng xuaát toäi (cöû toäi, neâu toäi ra) cho nhau. Hoûi: Trong Kinh Phaät coù daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän, trong ñaây laïi noùi daïy baûo laãn nhau, xuaát toäi cho nhau haù khoâng traùi ngöôïc hay sao? Ñaùp: Phaät tuøy thôøi cheá giôùi, tuy noùi traùi ngöôïc nhöng laïi ñöa ñeán hoøa hôïp thì khoâng coøn traùi ngöôïc nöõa. Ñoái vôùi chuùng sanh coù taâm yeâu gheùt neân lôøi noùi ra aét coù toån haïi, Phaät môùi daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän; neáu vì loøng töø laøm lôïi ích thì neân daïy baûo laãn nhau. Ñoái vôùi ngöôøi ñoän caên, khoâng coù trí hueä, lôøi noùi ra khoâng coù lôïi ích neân Phaät môùi daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän; neáu laø ngöôøi lôïi caên coù trí hueä, lôøi noùi ra coù lôïi ích thì neân daïy baûo laãn nhau. Neáu vì lôïi döôõng vaø danh tieáng thì Phaät daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän; neáu vì laøm lôïi ích vaø an laïc cho chuùng sanh ñeå xieån

döông Phaät phaùp thì neân daïy baûo laãn nhau. Laïi nöõa, vì muoán theå hieän phaùp laïc neân Phaät daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän; neáu muoán ñem giaùo phaùp ra giaùo hoùa chuùng sanh ñeå ñöôïc lôïi ích an laïc gioáng nhö mình thì neân daïy baûo laãn nhau. Laïi nöõa, ñoái vôùi ngöôøi môùi xuaát gia coøn luyeán aùi cha meï, anh chò em neân Phaät môùi daïy chæ töï quaùn thaân haønh, chôù xeùt thieän baát thieän; neáu laø ngöôøi ñaõ thaám nhuaàn Phaät phaùp coù theå kieâm giaùo hoùa ngöôøi khaùc thì neân daïy baûo laãn nhau.

4. Nhaân Duyeân Keát Hai Phaùp Baát Ñònh: Luùc ñoù Tyø-xaù-khö ñeán nhaø cuûa Quaät-ña: Hoûi: Tyø-xaù-khö laø ngöôøi thoâng minh lôïi caên, coù ñöùc bieát toân troïng ngöôøi khaùc, vì sao thaáy Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ngoài ôû choã khuaát maø coøn ñi ñeán ñoù? Ñaùp: Ngöôøi naøy ñaõ nhaäp ñaïo, tin öa Phaät phaùp saâu xa. Phaät thöôøng noùi nghe phaùp coù naêm ñieàu lôïi: Moät laø ñöôïc nghe phaùp chöa töøng nghe, hai laø ñaõ töøng nghe hieåu roài thì ñöôïc thanh tònh kieân coá, ba laø tröø ñöôïc taø kieán, boán laø coù ñöôïc chaùnh kieán vaø naêm laø hieåu phaùp saâu xa. Vì Tyø- xaù-khö ñaõ hieåu phaùp saâu xa neân khoâng vì hieàm nghi maø töï ngaïi. Ñoái vôùi ngöôøi taïi gia chöa nhaäp ñaïo, Phaät noùi nhieàu veà coâng ñöùc boá thí; ñoái vôùi ngöôøi xuaát gia ñaõ nhaäp ñaïo thì Phaät noùi nhieàu veà coâng ñöùc

trì giôùi. Phaät kieát giôùi naøy cho caùc Tyø-kheo moät laø ñeå ngaên döùt phæ baùng, hai laø ñeå döùt töø ñaáu tranh, ba laø vì phaùp taêng thöôïng, Tyø-kheo xuaát gia neân ñoaïn tuyeät tuïc ueá ñeå ñöôïc trôøi ngöôøi toân troïng, ñem Ñaïo giaùo hoùa chuùng sanh; neáu cuøng ngöôøi nöõ ngoài ôû choã khuaát leùn luùt rieâng tö thì treân traùi vôùi Thaùnh yù, döôùi maát taâm tín kính cuûa trôøi ngöôøi. Boán laø ñeå ñoaïn töø phaùp theo thöù lôùp ñöa ñeán nghieäp aùc vì ban ñaàu ôû choã khuaát daàn ñöa ñeán choã daém nhieãm thì khoâng vieäc gì laø khoâng xaûy ra, cho neân phaûi ñeà phoøng. Tyø-xaù-khö ñaõ nhaäp ñaïo, ñöôïc loøng tin voâ laäu neân khoâng vì mình cuõng vì ngöôøi khaùc vaø cuõng khoâng vì taøi lôïi maø voïng ngöõ. Khoâng coá yù voïng ngöõ: Phaøm phu neáu ñaõ tin öa Phaät phaùp cho duø gaëp nhaân duyeân phaûi maát maïng cuõng khoâng coá yù voïng ngöõ huoáng chi laø Thaùnh nhaân. Neáu coù ngöôøi noùi raèng: “Neáu ngöôi chòu noùi doái thì ta seõ khoâng haïi maïng ngöôi, neáu khoâng chòu noùi doái thì ta seõ haïi maïng ngöôi”, neân töï suy nghó: “Ta khoâng noùi doái thì chæ haïi nhuïc thaân naøy, maát moät thaân naøy; neáu ta chòu noùi doái thì maát voâ soá thaân vaø haïi caû phaùp thaân, vì vaäy ta theà khoâng noùi doái”, ñaây laø khoâng vì mình maø voïng ngöõ. Neáu coù ngöôøi laïi noùi: “Neáu ngöôi chòu noùi doái thì cöùu ñöôïc cha meï, anh chò em cuøng taát caû thaân quyeán cuûa ngöôi; khoâng chòu noùi doái thì taát caû

BOÄ LUAÄT 6

hoï seõ bò gieát cheát”, neân töï suy nghó: “Ta khoâng noùi doái thì haïi cheát baø con thaân quyeán trong moät ñôøi sanh töû naøy, neáu ta chòu noùi doái ta seõ löu chuyeån trong ba ñöôøng aùc, vónh vieãn maát heát baø con quyeán thuoäc nhieàu ñôøi ôû coõi trôøi ngöôøi; laïi coøn maát caû quyeán thuoäc Hieàn thaùnh xuaát theá gian”, ñaáy laø khoâng vì ngöôøi khaùc maø voïng ngöõ. Neáu coù ngöôøi laïi noùi: “Neáu ngöôi chòu noùi doái, ta seõ cho ngöôi nhieàu chaâu baùu, tieàn taøi vaø lôïi loäc; neáu ngöôi khoâng chòu noùi doái thì ngöôi seõ khoâng ñöôïc gì caû”, neân töï suy nghó: “Ta khoâng noùi doái thì chæ maát tieàn taøi cuûa theá tuïc, neáu ta noùi doái ta seõ maát Thaùnh phaùp taøi”, ñaây laø khoâng vì taøi lôïi maø voïng ngöõ. Baát ñònh: Khi Phaät ngoài nôi ñaïo traøng ñaõ quyeát ñònh naêm thieân giôùi khinh troïng vaø thoâng bít, khoâng coù phaùp Baát ñònh; trong ñaây sôû dó noùi Baát ñònh laø ñeå cho Öu-baø-di ñaùng tin khoâng bieát töôùng toäi troïng khinh, cuõng khoâng bieát teân toäi, neáu thaáy Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ngoài chung moät choã, khoâng bieát cuøng laøm vieäc gì hoaëc laø cuøng haønh daâm hay laø cuøng xuùc chaïm hay laø noùi lôøi thoâ (yeâu ñöông tình töù)… neân goïi laø Baát ñònh. Giôùi cuøng ngöôøi nöõ ngoài ôû choã khuaát naøy duø Phaät ñaõ keát giôùi hay chöa keát ñeàu neân cho Thaät mích Tyø-ni; neáu Tyø-kheo ban ñaàu noùi nhö vaäy, sau laïi noùi khoâng phaûi nhö vaäy hoaëc noùi toâi khoâng ñeán ñoù, khoâng phaïm toäi ñoù… thì Taêng neân theo lôøi cuûa Öu-baø-di ñaùng tin maø cho Tyø- kheo naøy Thaät mích Tyø-ni. Laøm nhö vaäy ñeå ngöôøi phaïm toäi chieát phuïc taâm aùc, khoâng che giaáu toäi nöõa vaø ñeå cho caùc vò phaïm haïnh ñöôïc an laïc truï, ñoàng thôøi khieán cho phaùp aùc khoâng khôûi leân trong töông laïi. Ngöôøi bò Thaät mích Tyø-ni tuy cho ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc, cho ngöôøi y chæ, chöùa nuoâi Sa-di… ñeàu thaønh nhöng phaïm

Ñoät-kieát-la vì theo Baát giaùo Tyø-ni. Neáu cho yeát ma roài maø töï noùi toäi tröôùc ñoù thì taêng neân cho giaûi yeát ma roài tuøy toäi naëng nheï maø trò; neáu khoâng töï noùi toäi thì troïn ñôøi khoâng neân cho giaûi yeát ma. Phaùp Baát ñònh thöù hai chæ coù choã vaø hai phaùp laø khaùc, ngoaøi ra taát caû ñeàu ñoàng, cho Thaät mích Tyø-ni cuõng ñoàng.

5. Nhaân Duyeân Keát Ba Möôi Phaùp Xaû Ñoïa: 1. Giôùi caát chöùa y dö thöù nhaát: Luïc quaàn Tyø-kheo: Moät laø Nan-ñaø, hai laø Baït-nan-ñaø, ba laø Ca- löu-ñaø-di, boán laø Xieån-na, naêm laø Maõ tuùc vaø saùu laø Maõn tuùc. Coù thuyeát cho laø coù hai ngöôøi ñöôïc Laäu taän nhaäp nieát baøn voâ dö , ñoù laø Ca-löu-ñaø- di vaø Xieån-na. Coù hai ngöôøi ñöôïc sanh leân trôøi, ñoù laø Nan-ñaø vaø Baït- nan-ñaø; nhöng coù thuyeát cho laø caû hai ñeàu phaïm giôùi troïng, neáu phaïm troïng thì khoâng ñöôïc sanh leân trôøi. Coù hai ngöôøi bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc,

sanh trong loaøi roàng, ñoù laø Maõ tuùc vaø Maõn tuùc. Trong saùu ngöôøi naøy, coù hai ngöôøi gioûi veà toaùn soá, aâm döông vaø ñoaùn vaän, ñoù laø Nan-ñaø vaø Baït-nan-ñaø; hai ngöôøi gioûi veà baén cung laø Ca-löu-ñaø-di vaø Xieån-na; hai ngöôøi gioûi veà aâm nhaïc vaø caùc troø vui chôi, cuõng gioûi luaän nghò vaø thoâng hieåu A-tyø-ñaøm, ñoù laø Maõ tuùc vaø Maõn tuùc; hai ngöôøi gioûi veà thuyeát phaùp vaø luaän nghò laø Nan-ñaø vaø Baït-nan-ñaø; hai ngöôøi thoâng hieåu veà A-tyø- ñaøm laø Ca-löu-ñaø-di vaø Xieån-na. Coù thuyeát cho laø saùu ngöôøi naøy thoâng hieåu ba taïng, möôøi hai boä kinh khoâng gì laø khoâng hieåu; beân trong laø röôøng coät cuûa Phaät phaùp, beân ngoaøi laø ngöôøi ñaïi hoä Phaät phaùp. Trong saùu ngöôøi naøy, hai ngöôøi nhieàu tham duïc laø Nan-ñaø vaø Baït-nan-ñaø; hai ngöôøi nhieàu saân laø Maõ tuùc vaø Maõn tuùc; hai ngöôøi nhieàu si laø Ca-löu-ñaø-di vaø Xieån-na; coù thuyeát noùi ba ngöôøi nhieàu tham duïc laø Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di; chæ coù moät ngöôøi nhieàu si laø Xieån-na. Trong saùu ngöôøi naøy, naêm ngöôøi thuoäc trong hoaøng toäc hoï Thích laø Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø, Xieån-na, Maõ tuùc vaø Maõn tuùc; chæ coù Ca-löu-ñaø-di laø thuoäc doøng Baø-la-moân. Caû saùu ngöôøi ñeàu laø con nhaø giaøu coù, quyù toäc, sau khi xuaát gia keát thaønh moät nhoùm goïi laø Luïc quaàn Tyø-kheo, raát thoâng suoát Phaät giaùo. Maëc y khaùc: Vì caát chöùa nhieàu y neân tuøy thôøi tuøy choã maø maëc y khaùc nhau; coù thuyeát cho laø y maëc trong ngaøy hoâm nay, hoâm sau khoâng maëc laïi, moãi ngaøy maëc moãi khaùc. Hoûi: Do ñaâu coù nhieàu y phuïc nhö vaäy? Ñaùp: Vì xuaát thaân trong nhaø giaøu coù, khi coøn taïi gia thích ñeo chuoãi ngoïc... ñuû caùc loaïi phuïc söùc; sau khi xuaát gia do thoùi quen tröôùc kia neân thích y baùt ñeïp, laïi theâm taùnh tham duïc tích chöùa nhieàu ñôøi neân caát chöùa nhieàu khoâng bieát nhaøm chaùn. Hoûi: Phaùp tònh thí laø chaân thaät thí hay laø giaû danh thí? Ñaùp: Taát caû phaùp tònh thí, chín möôi saùu phaùi ngoaïi ñaïo ñeàu khoâng coù, do Phaät ñaïi töø bi khai phöông tieän cho tònh thí, chæ laø phöông tieän thí khoâng phaûi chaân thaät thí, muïc ñích cho caùc ñeä töû ñöôïc caát chöùa taøi vaät dö maø khoâng phaïm giôùi. Hoûi: Vì sao Phaät khoâng cho thaúng caùc ñeä töû ñöôïc caát chöùa taøi vaät dö, laïi mieãn cöôõng kieát giôùi roài laäp baøy phöông tieän laøm gì? Ñaùp: Phaät phaùp laáy thieåu duïc tri tuùc laøm goác cho neân Phaät

keát giôùi khoâng ñöôïc caát chöùa taøi vaät dö. Vì chuùng sanh caên taùnh khoâng ñoàng, coù chuùng sanh thích caát chöùa nhieàu sau môùi tu thaønh ñaïo vaø chöùng ñöôïc Thaùnh quaû neân sau khi keát giôùi roài, Phaät phaûi laäp baøy phöông tieän khai cho tònh thí ñeå ôû trong Phaät phaùp ñöôïc voâ ngaïi vaø chuùng sanh cuõng ñöôïc

BOÄ LUAÄT 6

lôïi ích. Nhö coù moät Tyø-kheo ñeán choã Phaät caàu xin cho ôû trong phoøng toát ñeïp trang nghieâm vôùi ñaày ñuû tieän nghi nhö giöôøng neäm, meàn goái... ñeàu toát ñeïp; Phaät baûo A-Nan-ñaùp öùng nhu caàu cho Tyø-kheo naøy ñeå vò aáy ñöôïc ñöôïc an taâm haønh ñaïo, sau ñoù öùng cô thuyeát phaùp khieán cho vò naøy ngay nôi toøa ngoài ñoaïn döùt phieàn naõo ñöôïc Laäu taän chöùng quaû A-la-haùn, ba Minh saùu Thoâng... caùc Thaùnh phaùp ñeàu ñaày ñuû. Phaät cheá giôùi thoâng hay bít ñeàu tuøy caên taùnh chuùng sanh viø chæ coù Phaät môùi bieát Tyø-kheo naøy voán laø töø treân coõi trôøi thöù saùu sanh xuoáng coõi ngöôøi, neân Phaät tuøy thuaän thoùi quen xöa roài nhaân ñoù hoùa ñoä vaø khai cho tònh thí, ñöôïc chöùa taøi vaät dö maø khoâng phaïm giôùi. Hoûi: Tyø-kheo chuû tònh thí khoâng phaïm caát chöùa taøi vaät dö hay sao? Ñaùp: Khoâng phaïm vì ñaõ laøm phöông tieän thí neân taøi vaät caát chöùa laø thuoäc cuûa ngöôøi khaùc. Phaät cheá giôùi naøy cho caùc Tyø-kheo vì neáu Tyø- kheo tham ñaém theá lôïi thì lôïi veà ñaïo khoâng thaønh, laïi coøn laøm maát loøng tín kính cuûa ñaøn vieät. Tyø-kheo neáu khoâng bieát nhaøm chaùn theá lôïi thì khoâng khaùc ngöôøi theá tuïc, traùi lôøi Phaät daïy vaø boán phaùp Thaùnh chuûng. Ñaây laø coïng giôùi, Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni ñeàu phaïm Xaû ñoïa, ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Taøi vaät dö coù naêm: Moät laø vaät baùu, hai laø tieàn vaø vaät tôi baùu, ba laø y hoaëc y taøi ñuùng löôïng, boán laø y vaø y taøi khoâng ñuùng löôïng, naêm laø caùc loaïi thöïc phaåm nhö luùa gaïo... Tyø-kheo khoâng ñöôïc caát chöùa taát caû tieàn baïc vaät baùu, neáu caát chöùa vaät baùu phaûi xaû cho tònh nhôn ñoàng taâm roài ôû trong Taêng saùm toäi Ba-daät-ñeà; neáu laø tieàn vaø vaät tôi baùu, töø trong soá moät traêm leû moät vaät, taát caû ñeàu neân xaû cho tònh nhôn ñoàng taâm roái saùm toäi Ñoät-kieát-la. Tieàn vaø vaät baùu thuyeát tònh coù hai: Moät laø neáu baïch y mang tieàn vaø vaät baùu ñeán ñöa cho Tyø-kheo, Tyø-kheo neân noùi: “Vaät baát tònh naøy toâi khoâng ñöôïc caát chöùa, neáu tònh thì seõ thoï”, noùi nhö vaäy laø tònh phaùp. hai laø neáu baïch y noùi: “Vaät baùu naøy thaày neân ñoåi laáy tònh vaät ñeå caát chöùa”, noùi nhö vaäy töùc laø taùc tònh; neáu baïch y khoâng noùi caâu naøy, Tyø-kheo cuõng khoâng thuyeát tònh nhö treân thì neân ñeå vaät treân ñaát maø ñi; Neáu coù Tyø-kheo thì neân ñeán beân Tyø-kheo naøy laøm phaùp thuyeát tònh môùi ñöôïc tuøy yù caát chöùa laâu hay mau; neáu khoâng coù Tyø-kheo thì khoâng ñöôïc nhaän laáy taøi vaät naøy, neáu nhaän laáy thì phaïm Xaû ñoïa. Neáu ñöôïc y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng ñeàu neân thuyeát tònh, thuyeát tònh lieàn thì caøng toát; neáu khoâng thuyeát tònh thì ñöôïc caát chöùa trong voøng möôøi ngaøy khoâng coù loãi, ñeán ngaøy thöù möôøi neân cho ngöôøi khaùc hoaëc tònh thí hay thoï trì; neáu khoâng cho ngöôøi khaùc, khoâng tònh thí vaø khoâng thoï trì thì

qua ngaøy thöù möôøi moät, trôøi vöøa saùng lieàn phaïm Xaû ñoïa, y ñuùng löôïng naøy neân xaû roài saùm toäi Ba-daät-ñeà; y khoâng ñuùng löôïng cuõng neân xaû roài saùm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu ñöôïc caùc loaïi thöïc phaåm nhö luùa gaïo … thì ngay trong ngaøy ñoù neân taùc tònh; neáu khoâng coù baïch y thì neân ôû beân boán chuùng taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh thì qua hoâm sau trôøi vöøa saùng lieàn phaïm Xaû ñoïa, caùc loaïi thöïc phaåm naøy neân xaû roài saùm toäi Ñoät-kieát-la. Sa-di neân caát chöùa hai y thöôïng haï: Moät laø y thöôøng maëc seõ laøm y An-ñaø-hoäi, hai laø y seõ laøm y Uaát-ña-la-taêng ñeå maëc khi vaøo trong Taêng hoaëc khi ñi ñaâu. Nhöõng vaät thöôøng theo beân mình nhö Taêng-kyø-chi, Neâ-hoaøn-taêng, y phuù-kieân, phuù-la… thì ñöôïc caát chöùa moãi thöù moät caùi, ngoaøi nhöõng thöù caàn duøng treân, taát caû thöù khaùc ñeàu laø taøi vaät dö. Neáu ñöôïc tieàn vaø vaät baùu neân lieàn thuyeát tònh, neáu khoâng thuyeát tònh thì tieàn vaø vaät baùu ñoù neân xaû vaø saùm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu ñöôïc y ñuùng löôïng hay y khoâng ñuùng löôïng cuõng ñöôïc caát chöùa ñeán möôøi ngaøy, quaù möôøi ngaøy neân xaû roài saùm toäi Ñoät-kieát-la; caùc loaïi thöïc phaåm nhö luùa gaïo… ñeàu khoâng ñöôïc ñeå qua ñeâm gioáng nhö phaùp cuûa tyø-kheo. Trong naêm loaïi y coù ba loaïi caát chöùa quaù möôøi ngaøy phaïm Xaû ñoïa: Moät laø y bò boø nhai, hai laø y bò chuoät caén, ba laø y bò chaùy; hai loaïi y coøn laïi laø y dô cuûa nam nöõ môùi giao hôïp vaø y dô cuûa ngöôøi nöõ sau khi sanh, caát chöùa quaù möôøi ngaøy khoâng phaïm Xaû ñoïa, chæ phaïm Ñoät-kieát- la . Möôøi ngaøy: Do Phaät bieát phaùp töôùng neân cheá ñuùng möôøi ngaøy, khoâng chaäm khoâng gaáp, khoâng theâm khoâng bôùt. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y maø bò taêng cho yeát ma Baát kieán taãn, yeát ma Baát taùc taãn, yeát ma Baát xaû aùc taø kieán taãn, hoaëc ngöôøi ñieân cuoàng taâm loaïn, taâm bònh hoaïi; neáu Taêng khoâng giaûi taãn hoaëc khoâng trôû laïi boån taâm (heát ñieân cuoàng) cho ñeán luùc maïng chung thì khoâng phaïm giôùi naøy; neáu ñöôïc Taêng giaûi taãn hoaëc trôû laïi boån taâm thì cöù tính tieáp ngaøy maø thaønh toäi. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y maø leân cung trôøi hoaëc ñi ñeán coõi Uaát ñôn vieät ôû phöông Baéc cho ñeán luùc maïng chung thì khoâng phaïm giôùi naøy, neáu trôû veà coõi naøy thì cöù tính tieáp ngaøy maø thaønh toäi. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y caát chöùa ñeán naêm ngaøy thì bò Taêng cho yeát ma Baát kieán taãn… hoaëc leân coõi trôøi… cho ñeán luùc maïng chung thì khoâng phaïm; neáu ñöôïc giaûi taãn hoaëc trôû laïi boån taâm hoaëc trôû veà laïi coõi naøy thì cöù tính tieáp ngaøy maø thaønh toäi. Luaät sö noùi: “Laáy naêm ngaøy tröôùc coäng theâm naêm ngaøy sau tính ñuû möôøi ngaøy thaønh toäi laø nghóa quyeát ñònh. Ba coõi; coõi Dieâm phuø ñeà, coõi Caâu-da-ni, coõi Phaát Baø-ñeà vaø cung Roàng ñeàu coù giôùi phaùp Tyø-kheo, vaät ñeàu coù chuû; chæ coù hai coõi: Coõi trôøi vaø coõi Uaát ñôn vieät laø khoâng coù

BOÄ LUAÄT 6

giôùi phaùp Tyø-kheo, vaät ñeàu voâ chuû”. Phaùp tònh thí: Neáu laø tieàn vaø vaät baùu thì Tyø-kheo neân tìm moät baïch y bieát phaùp thanh tònh roài noùi yù mình cho hoï hieåu: “Phaùp Tyø-kheo chuùng toâi khoâng ñöôïc caát chöùa tieàn baïc vaät baùu, nay toâi nhôø ñaøn vieät laøm tònh chuû, neáu sau naøy ñöôïc tieàn baïc vaät

baùu, toâi seõ laøm phaùp tònh thí cho ñaøn vieät tònh chuû", noùi nhö vaäy roài sau ñoù coù ñöôïc tieàn baïc vaät baùu cöù ñeán beân moät Tyø-kheo thuyeát tònh, khoâng caàn noùi teân tònh chuû ra, thuyeát tònh xong thì ñöôïc tuøy yù caát chöùa laâu hay mau; neáu tònh chuû naøy cheát hay ñi xa qua nöôùc khaùc thì Tyø-kheo phaûi tìm tònh chuû khaùc. Tröø tieàn baïc vaø vaät baùu ra, taát caû taøi vaät dö khaùc ñeàu ôû beân naêm chuùng taùc tònh, neân tìm ngöôøi trì giôùi, hoïc roäng coù phöôùc ñöùc laøm tònh chuû; sau ñoù ñöôïc taøi vaät gì cöù ñoái tröôùc moät Tyø-kheo noùi teân tònh chuû ra ñeå thuyeát tònh. Neáu tònh chuû qua ñôøi hay ñi xa qua nöôùc khaùc thì Tyø-kheo phaûi tìm tònh chuû khaùc, tröø saùu haïng ngöôøi bò Taêng cho yeát ma Baát kieán taãn, yeát ma Baát taùc taãn, yeát ma Baát xaû aùc taø kieán taãn; ngöôøi phaïm moät trong saùu toäi: Moät laø toäi laøm Phaät bò thöông chaûy maùu, hai laø toäi phaù Phaùp luaân taêng vaø toäi Ba- la-di phaïm boán giôùi troïng ñeàu khoâng ñöôïc laøm tònh chuû. Sa-di ñaéc giôùi, ngöôøi ñieân cuoàng taâm loaïn, taâm bònh hoaïi, ngöôøi haønh Bieät truù, ngöôøi haønh Ma-na-ñoûa… naêm phaùp laøm phaùp tònh thí muoán ñöôïc thanh tònh thì phaûi coù ngöôøi laøm chöùng ñeå khoâng sanh tranh caûi vì nhöõng ngöôøi treân ñeàu khoâng nhö phaùp. Neáu thuyeát tònh tieàn vaø vaät baùu xong roài, sau ñoù ñoåi thaønh y taøi nhö y baùt… thuoäc trong soá moät traêm leû moät vaät thì khoâng caàn thuyeát tònh nöõa; ngoaøi soá moät traêm leû moät vaät ra, caùc vaät khaùc ñeàu phaûi thuyeát tònh laïi. Neáu ñem tieàn vaø vaät baùu phaïm Xaû ñoïa ñoåi thaønh y taøi thuoäc trong soá moät traêm leû moät vaät thì ôû beân tieàn ñaõ caát chöùa tröôùc ñoù phaïm Ñoät-kieát-la neân ñoái thuù saùm hoái; beân vaät baùu ñaõ caát chöùa tröôùc ñoù phaïm Xaû ñoïa neân ôû trong Taêng saùm; beân y taøi ñaõ ñoåi thaønh thuoäc trong moät traêm leû moät vaät thì khoâng caàn xaû vì ñaõ ñöôïc tònh; ngoaøi moät traêm leû moät vaät ra nhöõng y ñaõ may hay chöa may khaùc ñeàu phaûi thuyeát tònh. Neáu thuyeát tònh tieàn, vaät baùu vaø caùc y taøi roài, coù ngöôøi khaùc ñeán vay möôïn, thôøi gian sau ñem traû laïi: Vaät baùu thì traû laïi baèng vaät baùu, tieàn thì traû laïi baèng tieàn… gioáng nhö tröôùc thì khoâng caàn thuyeát tònh laïi; neáu traû laïi baèng vaät khaùc vôùi tröôùc kia thì phaûi thuyeát tònh laïi, vì vaät traû sau khaùc vôùi vaät ñaõ möôïn tröôùc kia; neáu traû laïi y taøi thuoäc trong moät traêm leû moät vaät gioáng nhö tröôùc kia thì khoâng caàn thuyeát tònh laïi; neáu traû laïi y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng thuoäc soá y dö hoaëc khí vaät dö khaùc thì neân thuyeát tònh laïi.

Neáu y phaïm Xaû ñoïa tröôùc ñaõ ñuùng löôïng ñem may thaønh y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng thì y naøy neân xaû vaø saùm toäi Ba-daät-ñeà; neáu y phaïm Xaû ñoïa tröôùc ñaõ khoâng ñuùng löôïng ñem may thaønh y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng thì y naøy neân xaû vaø saùm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu y phaïm Xaû ñoïa tröôùc ñaõ ñuùng löôïng, mua theâm y taøi roài ñem may thaønh y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng thì y naøy khoâng phaûi xaû, nhöng saùm toäi Ba-daät-ñeà ñaõ phaïm tröôùc; neáu y phaïm Xaû ñoïa tröôùc ñaõ khoâng ñuùng löôïng, mua theâm y taøi roài ñem may thaønh y ñuùng löôïng hay khoâng ñuùng löôïng thì y naøy khoâng phaûi xaû nhöng saùm toäi Ñoät-kieát-la ñaõ phaïm tröôùc.

Ba y Taêng-giaø-leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi: Sôû dó coù ba teân sai khaùc laø do Phaät muoán hieån baøy phaùp chöa töøng coù, laïi do Phaät muoán khaùc vôùi ngoaïi ñaïo vì chín möôi saùu phaùi ngoaïi ñaïo ñöông thôøi ñeàu khoâng coù ba loaïi y naøy. Y Taêng-giaø-leâ coù ba baäc chín phaåm nhö sau: Taêng-giaø-leâ baäc haï coù ba phaåm goàm hai ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén, phaåm haï chín ñieàu, phaåm trung möôøi moät ñieàu, phaåm thöôïng möôøi ba ñieàu; Taêng-giaø-leâ baäc trung coù ba phaåm goàm ba ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén, phaåm haï möôøi laêm ñieàu, phaåm trung möôøi baûy ñieàu, phaåm thöôïng möôøi chín ñieàu; Taêng-giaø-leâ baäc thöôïng coù ba phaåm goàm boán ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén, phaåm haï hai möôi moát ñieàu, phaåm trung hai möôi ba ñieàu, phaåm thöôïng hai möôi laêm laêm ñieàu. Neáu laø y Taêng-giaø-leâ baäc haï maø may thaønh ba ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén tuy ñöôïc thoï trì, ñöôïc maëc nhöng phaïm Ñoät-kieát-la; neáu laø y Taêng- giaø-leâ baäc trung maø may thaønh boán ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén tuy ñöôïc thoï trì, ñöôïc maëc nhöng phaïm Ñoät-kieát-la; neáu laø y Taêng-giaø-leâ baäc thöôïng maø may thaønh hai ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén hoaëc ba ñaøn caùch daøi, moät ñaøn caùch ngaén thì tuy ñöôïc thoï trì, ñöôïc maëc nhöng phaïm Ñoät-kieát-la. Y ñuùng löôïng: Laø daøi naêm khuyûu tay cuûa Phaät, daøi nhieàu laém laø saùu khuyûu tay; roäng ba khuyûu tay röôõi, roäng laém laø boán khuyûu tay, heïp laém laø hai khuyûu tay röôõi. Neáu y ñuùng löôïng nhö phaùp laø daøi naêm, roäng ba khuyûu tay thì khi thoï y neân noùi: “Y naøy thaønh thoï trì khoâng loãi”, neáu noùi: “Y nhö theá thaønh thoï trì”thì phaïm Ñoät-kieát-la, vì hoaïi oai nghi. Neáu y quaù löôïng daøi naêm, roäng ba thì khi thoï trì neân noùi: “Y nhö vaäy thaønh thoï trì khoâng loãi”, neáu noùi: “Y naøy thaønh thoï trì”thì phaïm Ñoät-kieát-la , vì hoaïi oai nghi; laïi vì y thieáu neân caát chöùa quaù möôøi ngaøy khoâng phaïm toäi chöùa y dö. Neáu y ñuùng löôïng daøi naêm, roäng ba nhö phaùp thoï thì thaønh thoï trì. Neáu Tyø-kheo qua ñôøi, ba y neân ñem cho ngöôøi khaùn bònh; ngoaøi

BOÄ LUAÄT 6

y ñuùng löôïng daøi naêm, roäng ba ra, taát caû y dö khaùc tuøy nhieàu hay ít ñeàu neân baïch cho Taêng bieát, Taêng hoøa hôïp cho thì toát. Luaän veà phaùp thoï y, neáu laø y dö neân thuyeát tònh, neáu khoâng thuyeát tònh thì xeáp vaøo trong soá taøi vaät dö; trong soá moät traêm leû moät vaät, ba y vaø baùt aét phaûi taùc phaùp thoï, caùc vaät khaùc neáu thoï thì toát, khoâng thoï cuõng khoâng coù loãi. Tyø-kheo neáu khoâng taùc phaùp thoï ba y maø caát chöùa quaù möôøi ngaøy, tuy khoâng phaïm toäi caát chöùa y dö vaø khoâng phaïm toäi lìa y nguû ñeâm, nhöng phaïm toäi thieáu y vaø hoaïi oai nghi. Neáu may y Taêng-giaø-leâ môùi nhieàu laém laø ba lôùp goàm moät lôùp môùi hai lôùp cuõ, neáu toaøn laø vaûi môùi thì chæ ñöôïc may hai lôùp; Ni-sö-ñaøn cuõng vaäy; neáu duøng vaûi môùi may y Uaát-ña-la-taêng vaø y An-ñaø-hoäi thì chæ ñöôïc may moät lôùp; neáu duøng toaøn vaûi cuõ thì ñöôïc may y Taêng-giaø-leâ boán lôùp, y Uaát-ña-la-taêng hai lôùp, y An-ñaø-hoäi cuõng hai lôùp, Ni-sö-ñaøn boán lôùp. Neáu ba y bò raùch, baát luaän choã raùch lôùn hay nhoû maø thaønh vieàn y khoâng ñöùt thì vaãn thaønh thoï trì; y quaù cuõ baïc maøu vaãn

khoâng maát phaùp thoï trì; y bieán thaønh thöôïng saéc cuõng khoâng maát phaùp thoï trì. Neáu y taøi tröôùc ñaõ thuyeát tònh, sau ñoù may thaønh y thoï trì thì maát tònh phaùp, y naøy neân xaû roài thuyeát tònh laïi, neáu khoâng thuyeát tònh laïi thì phaïm toäi chöùa y dö. Neáu Tyø-kheo may laïi ba y, neáu coù nhaân duyeân trích ra mang ñeán choã khaùc thì goïi laø khoâng lìa y nguû ñeâm. Neáu Tyø-kheo qua ñôøi, y vaät ñeå laïi hieän tieàn taêng trong giôùi neân chia; coù thuyeát cho laø neân ñem cho ngöôøi khaùn bònh. Luaät sö noùi: "Nghóa sau laø nghóa quyeát ñònh, neáu coù nhaân duyeân moät xaáp vaûi may ñöôïc ba y, nhuoäm maøu saéc nhö phaùp, taùc phaùp thoï moät hay hai y tuøy yù ñöôïc thoï trì". Neáu ngoaøi y ñuùng luôïng daøi naêm, roäng ba maø coøn coù y dö thì neân thuyeát tònh; neáu khoâng thuyeát tònh thì phaïm toäi chöùa y dö. Phaùp thoï ba y neân noùi ba laàn, khoâng ñöôïc noùi laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö theá. Töôùng phaïm trong giôùi naøy laø neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y cho ñeán ngaøy thöù chín ñöôïc y thì ngaøy thöù möôøi neáu khoâng xaû, khoâng thoï trì, khoâng taùc tònh, qua ngaøy thöù möôøi moät trôøi vöøa saùng lieàn phaïm Xaû ñoïa. Sôû dó phaïm Xaû ñoïa laø vì y ñaõ ñöôïc trong chín ngaøy tröôùc ñeàu xaû, ñeàu taùc tònh nhöng y ñaõ ñöôïc trong ngaøy thöù möôøi vì noái tieáp vôùi nhaân duyeân tröôùc neân phaïm. Chöõ xaû trong ñaây nghóa laø taùc tònh, töø nghóa naøy suy ra ba caâu sau ñeàu coù theå hieåu: Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y ngay trong ngaøy ñaàu xaû, ngaøy thöù hai ñöôïc y thì y cuûa ngaøy thöù hai naøy vì noái tieáp neân theo thöù lôùp ñöôïc ñeán ngaøy thöù möôøi. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y, ngaøy thöù hai xaû, ngaøy thöù hai khoâng ñöôïc y, ngaøy thöù ba laïi ñöôïc thì y cuûa ngaøy thöù ba naøy vì

khoâng noái tieáp neân theo thöù lôùp ñöôïc ñeán ngaøy thöù möôøi. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y, ngaøy thöù hai xaû, ngay trong ngaøy thöù hai laïi ñöôïc y, y naøy noái tieáp vì trong cuøng moät ngaøy xaû moät y thoï moät y. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc y, ngay trong ngaøy ñaàu xaû, ngaøy thöù hai ñöôïc y khoâng noái tieáp vôùi ngaøy ñaàu vì khaùc ngaøy xaû y, khaùc ngaøy thoï y, y cuûa ngaøy thöù hai theo thöù lôùp ñöôïc ñeán ngaøy thöù möôøi; ba caâu sau theo ñoù suy ra coù theå hieåu: Neáu Tyø-kheo coù y neân xaû ñaõ xaû, toäi ñaõ saùm, keá tieáp laïi ñöôïc y nöõa thì y ñöôïc sau ôû beân y ñöôïc tröôùc phaïm Xaû ñoïa. Trong ñaây noùi keá tieáp khoâng phaûi laø ngaøy keá tieáp maø laø taâm tham caàu noái tieáp khoâng döùt. Neáu y ñaõ xaû, toäi ñaõ saùm, taâm keá tieáp ñaõ döùt; neáu ngay trong ngaøy ñoù y mong caàu tröôùc ñoù laïi ñeán hoaëc y ñeán ngoaøi yù muoán thì khoâng phaïm, vì taâm keá tieáp ñaõ döùt. Neáu ngay trong ngaøy ñöôïc y xaû y, saùm toäi cuõng ngay trong ngaøy ñoù nhöng taâm mong caàu chöa ñoaïn döùt, cho ñeán moät thaùng sau y mong caàu laïi ñeán hoaëc y ñeán ngoaøi yù muoán thì phaïm toäi keá tieáp, y naøy ôû beân y ñaõ ñöôïc tröôùc ñoù phaïm Xaû ñoïa, ngay ngaøy ñöôïc y lieàn phaïm khoâng caàn traûi qua ngaøy hoâm sau. Neáu ngaøy nay ñöôïc y lieàn xaû vaø ñaõ saùm toäi, ngaøy trong ngaøy ñoù taâm mong caàu ñaõ ñoaïn döùt; ngaøy hoâm sau laïi coù nhaân duyeân ñöôïc y thì y naøy khoâng phaïm toäi keá tieáp vì taâm mong caàu ôû giöõa hai ngaøy ñaõ ñoaïn döùt. Neáu vaøo trôøi saùng ñöôïc y lieàn xaû vaø saùm toäi, taâm keá tieáp cuõng ñoaïn döùt; ñeán trôøi toái laïi mong caàu vaø ñöôïc y thì y naøy neân

xaû vaø saùm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu y ñaõ xaû, taâm keá tieáp ñaõ ñoaïn nhöng chöa saùm toäi; cho duø nhieàu ngaøy sau ñöôïc y thì y naøy cuõng phaûi xaû vaø saùm toäi Ñoät-kieát-la. 2. Giôùi khoâng lìa y nguû ñeâm thöù hai: Minh töôùng: Coù nhieàu teân goïi, Baø-la-moân goïi laø maët trôøi, giôùi quyù toäc goïi laø Dòch (thay ñoåi), ngöôøi Hoà mieàn nuùi goïi laø Khöôùc sa, ngöôøi troàng troït canh taùc goïi laø Chuûng taùc thôøi, ngöôøi ñaùnh caù goïi laø Hieån... nhöõng teân goïi nhö theá ñeàu khoâng phaûi laø Minh töôùng, nhöng döïa treân Minh töôùng maø thaønh teân goïi aáy. Vì chuùt nhaân duyeân: Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp troâng coi vieäc xaây caát naêm tinh xaù lôùn: Moät laø tinh xaù treân nuùi Kyø-xaø-quaät, hai laø tinh xaù Truùc laâm vaø ba tinh xaù khaùc nöõa. Luùc ñoù toân giaû ñi ñeán Truùc vieân ñeå troâng coi vieäc xaây caát cuõng nhö toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán tinh xaù Kyø-hoaøn ñeå troâng coi vieäc xaây caát; toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng troâng coi vieäc xaây caát naêm traêm tinh xaù. Hoûi: Caùc ñaïi ñeä töû cuûa Phaät ñeàu ñaõ ñoaïn heát laäu keát (laäu hoaëc kieát söû), vieäc neân laøm ñaõ laøm xong vì sao laïi lieäu lyù phöôùc nghieäp naøy? Ñaùp: Moät laø ñeå baùo ñaùp aân Phaät, hai laø ñeå tröôõng döôõng Phaät

BOÄ LUAÄT 6

phaùp, ba laø ñeå dieät taâm coáng cao cuûa chuùng sanh phaøm phu thaáp keùm laøm ñöôïc chuùt ít phöôùc nghieäp, boán laø chieát phuïc taâm kieâu maïn cuûa caùc ñeä töû trong töông lai, naêm laø muoán phaùt khôûi phöôùc nghieäp cho chuùng sanh trong töông lai. Hoûi: Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp coù thaàn thoâng löïc, vì sao khoâng duøng thaàn löïc ñi, laïi ñeå cho trôøi möa laøm trôû ngaïi? Ñaùp: Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp khi troâng coi vieäc xaây caát töï tay laøm caùc vieäc nhö laáy buøn toâ treùt vaùch töôøng, töï tay ñaép neân cho baèng phaúng. Luùc ñoù trôøi möa lôùn, toân giaû lieàn nhaäp ñònh ñôïi taïnh möa môùi xuaát ñònh, nhöng möa suoát ñeâm ñeán saùng môùi taïnh, toân giaû xuaát ñònh thì trôøi ñaõ saùng. Coù thuyeát cho laø Phaät thuyeát kinh Caây khoâ, caùc Tyø-kheo nghe roài coù ngöôøi hoaøn tuïc veà nhaø, coù ngöôøi öu naõo khoâng theå töï an neân toân giaû tuøy nghi thuyeát phaùp khai giaûi cho hoï, suoát ñeâm khoâng nghæ, thuyeát phaùp xong thì trôøi saùng. Do nhaân duyeân naøy neân khoâng theå duøng thaàn löïc. Lìa y Taêng-giaø-leâ nguû ñeâm khoâng bieát laøm sao: Hoûi: Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp laø ngöôøi coù ñaïi trí hueä, vieäc lôùn coøn thaáu ñaït huoáng chi laø vieäc nhoû naøy ñaâu caàn phaûi hoûi ngöôøi khaùc . Ñaùp: Vì muoán cho chuùng sanh trong töông lai khoâng döïa vaøo chuùt ít trí hueä vaø bieän taøi maø töï tin töï duïng, neân thöôøng nghó mình khoâng baèng; laïi nöõa vì muoán laøm moâ phaïm cho chuùng sanh neân hieån baøy hoûi vieäc naøy. Khen ngôïi giôùi, khen ngôïi ngöôøi trì giôùi: Do thieän taâm neân khen ngôïi, laïi vì toân giaû Ñaïi Ca-dieáp tröôùc nay chöa bò Phaät quôû traùch, caùc ñeä töû khaùc ñeàu bò Phaät quôû nhö toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò Phaät quôû: “Sao thaày laïi aên thöùc aên baát tònh?”; Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng bò Phaät quôû: “Sao thaày laïi cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi thoï giôùi cuï tuùc?”, Nan-ñaø cuõng bò Phaät quôû: “Sao thaày laïi giaùo giôùi Ni ñeán maët trôøi laën?”, Öu-ñaø- di cuõng bò Phaät quôû: “Thaày laø ngöôøi ngu si môùi muoán luaän nghò tranh thaéng vôùi

Xaù-lôïi-phaát", A-nan cuõng bò Phaät quôû: "Thaày laø ngöôøi ngu si, sao laïi xuùc naõo baäc Thöôïng toøa"... Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp chöa töøng bò Phaät quôû vì toân giaû coù ñöùc haïnh saâu daày, khoâng coù loãi laàm; duø coù chuùt loãi laàm gì Phaät cuõng khoâng quôû toân giaû Ñaïi Ca-dieáp vì muoán toân giaû ñaûm ñöông vieäc duy trì chaùnh phaùp sau khi Phaät dieät ñoä vaø muoán chuùng sanh ñôøi sau heát loøng toân troïng toân giaû. Xaù-lôïi-phaát: Laø teân cuûa ngöôøi meï, Taàn dòch laø Thaân töû, do baø meï teân Xaù lôïi sanh raa neân goïi laø Xaù lôïi töû. Khi baø meï mang thai toân giaû, naèm moäng thaáy moät ngöôøi töôùng maïo trang nghieâm, thaân maëc aùo giaùp

ñoäi muõ truï treân tay caàm caây gaäy ñaùnh vaøo baø. Töôùng sö ñoaùn moäng laø baø seõ sanh ngöôøi con thoâng minh bieän taøi baäc nhaát, coù theå chieát phuïc taát caû caùc luaän sö. Coù thuyeát cho laø khi baø mang thai toân giaû, thaàn trí hôn haún ngaøy thöôøng, töï caàu luaän sö cuøng tranh thaéng; moïi ngöôøi thaáy vieäc kyø laï naøy ñeàu cho laø baø maát boån taâm. Caùc Baø-la-moân noùi: "Ñaây khoâng phaûi laø naêng löïc cuûa baø maø laø nhôø thai nhi laø ngöôøi thoâng minh trí hueä neân khieán baø nhö theá", sau khi bieát roõ nguyeân nhaân, baø ñöôïc hoä veä cho ñeán ngaøy haï sanh toân giaû. Xaù-lôïi-phaát bò bònh: Trong soá caùc ñeä töû, toân giaû laø ngöôøi nhieàu bònh nhaát, thöôøng bò truùng gioù, caûm laïnh cho ñeán bònh maùu noùng ...; thaày thuoác noùi: "bònh truùng gioù neân uoáng nöôùc chaùo", hoaëc noùi: "Bònh maùu noùng neân chaét laáy nöôùc côm uoáng", hoaëc noùi: "Ñoát cuïc ñaù cho noùng roài boû vaøo nöôùc söõa ñeå uoáng", hoaëc noùi: "Naáu toûi trong nöôùc söõa ñeå aên", hoaëc noùi: "Giaû laù caây laáy nöôùc thoa leân ngöôøi"... Hoûi: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát tu ñònh coù coâng ñöùc, laø baäc ñaïi trí hueä vì sao coù nhieàu bònh nhö theá? Ñaùp: Do nhaân duyeân ñôøi tröôùc, ñôøi quaù khöù toân giaû ñaõ naõo loaïn cha meï cho ñeán Sö taêng neân ñôøi naøy bò nhieàu bònh. Coù thuyeát cho laø toân giaû laø baäc ñaïi trí hueä, lôïi caên, ñaõ thaám nhuaàn phaùp vò, thöôøng tu trí hueä vaø gioûi luaän nghò, thích tu thieàn ñònh vaø sieâng laøm vieäc chuùng, tinh taán ba nghieäp khoâng chuùt bieáng treã, do ñi ñöùng naèm ngoài khoâng ñieàu ñoä neân coù nhieàu bònh. Laïi coù thuyeát cho laø ñaây laø thaân sau cuøng cuûa toân giaû, taát caû toäi nghieäp ñôøi tröôùc ñeàu phaûi thoï heát môùi coù theå nhaäp nieát baøn, cho neân coù nhieàu bònh. Muoán ñi du haønh moät thaùng: Hoûi: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát coù nhieàu bònh vì sao laïi muoán du haønh moät thaùng? Ñaùp: Vì coù chuùng sanh höõu duyeân ñaùng ñöôïc hoùa doä, nhö Phaät moät ngaøy saùu thôøi thöôøng quaùn chuùng sanh ñeå tuøy nghi hoùa ñoä; toân giaû Xaù-lôïi-phaát laø baäc chuyeån phaùp luaân laàn thöù hai cuõng moät ngaøy saùu thôøi thöôøng quaùn chuùng sanh ñeå tuøy nghi hoùa ñoä; laïi do toân giaû laø ngöôøi naém giöõ Phaät phaùp neân muoán du haønh caùc nöôùc ñeå tuøy nghi hoùa ñoä vaø truyeàn baù Phaät phaùp, ngöôøi ñaùng haøng phuïc seõ haøng phuïc, ngöôøi ñaõ ñöôïc haøng phuïc seõ khieán phaùt taâm tín ngoä; laïi do du haønh töï khoå, bònh gioù bònh laïnh seõ giaûm bôùt. Hoûi: Vì sao chæ du haønh trong voøng moät thaùng? Ñaùp: Vì ñoái vôùi chuùng sanh höõu duyeân chæ caàn moät thaùng laø ñoä heát; coù thuyeát cho laø ngöôøi ñaùng thu phuïc chæ caàn moät thaùng laø thu phuïc

xong; laïi cho laø chæ caàn moät thaùng laø khaát thöïc ñuû nhöõng vaät caàn duøng nhö y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang trò bònh. Y Taêng-giaø-leâ daày naëng: Hoûi: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát coù boán Nhö yù tuùc coù theå ñeå ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi trong baøn tay xoay chuyeån, sao laïi noùi laø y Taêng-giaø-leâ daày naëng? Ñaùp: Toân giaû du haønh laø ñeå ñoä sanh nhöng chuùng sanh höõu duyeân khoâng theå duøng thaàn thoâng löïc maø laøm cho giaùc ngoä ñöôïc, toân giaû phaûi ñi boä neân noùi y Taêng-giaø-leâ daày naëng. Laïi do ngöôøi maø toân giaû muoán thu phuïc laø caùc luaän sö, phaûi duøng lyù chieát phuïc khoâng theå duøng thaàn thoâng löïc, neáu duøng thaàn thoâng löïc seõ khieán hoï taêng theâm kieâu maïn, toân giaû phaûi ñi boä neân noùi y Taêng-giaø-leâ daày naëng. Laïi do toân giaû hieän töôùng ñaïi töø bi, muoán cho caùc Tyø-kheo giaø bònh trong töông lai khoâng phieàn naõo neân muoán Nhö lai khai duyeân cho caùc Tyø-kheo giaø bònh yeát ma ñöôïc lìa y nguû ñeâm moät thaùng. Noùi giaø laø baûy möôi tuoåi trôû leân. Hoûi: Vì sao Phaät khai cho phaùp khoâng lìa y nguû ñeâm moät thaùng? Ñaùp: Vì nhaân duyeân ñoä sanh, laïi vì nhaân duyeân haønh ñaïo, khoâng mang theo y naëng thì ñöôïc lìa khoå naõo, tuøy thôøi tu ñaïo nghieäp khoâng bò trôû ngaïi. Laïi vì tìm caàu nhöõng vaät duïng tuøy thaân vaø thuoác thang thích nghi cho bònh tình hoaëc ñeå lieäu lyù vieäc xaây caát tinh xaù, chuøa thaùp; hoaëc ñeå thu phuïc ngöôøi chöa thu phuïc, ngöôøi ñaõ ñöôïc thu phuïc phaát taâm tín ngoä neân Phaät khai cho lìa y moät thaùng. Giôùi lìa y caùch ñeâm naøy laø coïng giôùi, Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni ñoàng nhöng ba chuùng döôùi khoâng ñoàng. Ni keát ñaïi giôùi roäng nhaát laø moät Caâu-loâ-xaù, keát giôùi y cuõng baèng vôùi ñaïi giôùi; Taêng keát ñaïi giôùi vaø giôùi y khoâng ñoàng vôùi Ni. Keát ñaïi giôùi sôû dó thoâng vôùi tuï laïc vì khi Taêng keát ñaïi giôùi, uy löïc cuûa giôùi khieán cho ñieàu aùc khoâng ñeán ñöôïc trong giôùi, trong giôùi coù thieän thaàn uûng hoä; laïi vì ñaøn vieät neân keát ñaïi giôùi thoâng vôùi tuï laïc, neáu keát ñaïi giôùi taát caû Taêng ñeàu tuï hoïp, khoâng ñöôïc gôûi duïc, nhöng keát giôùi y thì phaûi noùi tröø tuï laïc vaø giôùi tuï laïc. Maëc y thöôïng haï du haønh caùc nöôùc: Y thöôïng laø y Uaát-ña-la-taêng, y haï laø y An-ñaø-hoäi. moät ñeâm: Coù thuyeát cho laø laáy saéc aám laøm ngaøy ñeâm, trôøi saùng laø ban ngaøy, trôøi toái laø ban ñeâm; coù thuyeát laïi noùi laáy naêm aám laøm ngaøy ñeâm. Maët trôøi laën laø khi maët trôøi ñi qua khoûi coõi Dieâm-phuø-ñeà. Minh töôùng coù nhieàu teân goïi nhö treân ñaõ noùi, noùi laáy saéc aám laøm ngaøy ñeâm laø döïa treân ba saéc: Khi aùnh maët trôøi chieáu vaøo coâng coái ôû coõi Dieâm phuø ñeà thì coù saéc ñen, khi chieáu vaøo laù caây thì coù saéc xanh nhöng khi chieáu qua khoûi laù caây, roïi vaøo coõi Dieâm phuø ñeà thì coù saéc traéng. Trong ba saéc naøy thì saéc traéng laø saéc chính, neáu lìa y nguû ñeâm

cho ñeán saùng hoâm sau thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, trong ñaây coù boán tröôøng hôïp: Moät laø xaû y thì khoâng phaïm, nhö Tyø-kheo xuaát giôùi ñeán nôi khaùc nguû ñeâm, möôïn y thoï trì ñeán saùng hoâm sau xaû y traû laïi cho chuû y thì khoâng phaïm. Hai laø phaïm vì khoâng xaû y, gioáng nhö treân nhöng khi xaû y traû laïi cho chuû y khoâng taùc phaùp xaû y, trôû veà thoï laïi y cuûa mình; vì khoâng taùc

phaùp xaû y maø thoï laïi y cuûa mình laø hoaïi oai nghi, phaïm Ñoät-kieát-la. Ba laø cuõng xaû y cuõng phaïm toäi, nhö Tyø-kheo ñeå y trong giôùi, xuaát giôùi ñeán choã khaùc nguû ñeâm ñeán saùng hoâm sau thì phaïm Xaû ñoïa. Boán laø khoâng xaû y cuõng khoâng phaïm toäi, nhö Tyø-kheo töï thoï trì y, khoâng lìa y nguû ñeâm ôû choã khaùc. Tröø Taêng yeát ma cho: Taêng keát ñaïi giôùi tröôùc, keát giôùi y sau, ñaïi giôùi roäng nhaát laø möôøi Caâu-loâ-xaù, keát giôùi roài phaûi ôû trong ñaïi giôùi naøy thuyeát giôùi boá taùt vaø laøm caùc phaùp yeát ma. Neáu coù soâng ngoøi, ñöôøng ñi ñeàu ñöôïc hôïp keát, nhöng chæ laáy töôùng bôø; keát ñaïi giôùi roài töø töôùng bôø ñoù trôû ñi tuøy phaïm vi xa gaàn, lôùn hay nhoû ñeàu khoâng coù loãi. Neáu keát giôùi y ñoàng vôùi ñaïi giôùi thì neân noùi töø tuï laïc vaø giôùi tuï laïc, sôû dó noùi töø ra vì giôùi tuï laïc khoâng coù nhaát ñònh coøn giôùi y thì nhaát ñònh; laïi vì ngaên döùt phæ baùng, dieät töø ñaáu tranh vaø gìn phaïm haïnh, döùt hieàm nghi. Coù thuyeát cho laø neáu coù tuï laïc môùi noùi töø ra, neáu khoâng coù tuï laïc thì khoâng caàn noùi töø ra; cuõng coù thuyeát cho laø duø coù tuï laïc hay khoâng coù tuï laïc khi keát yeát ma ñeàu neân noùi töø ra, vì sao, vì khi keát giôùi y khoâng coù tuï laïc, nhöng sau ñoù coù tuï laïc vaø daân cö ñeán trong ñaïi giôùi, luùc ñoù khoâng caàn phaûi keát giôùi y laïi vì khi keát ñaõ noùi töø ra roài. Neáu ban ñaàu ñaõ coù tuï laïc, sau khi keát giôùi y xong khoâng coù tuï laïc vì daân cö ñaõ dôøi ñi nôi khaùc thì choã troáng naøy thuoäc veà giôùi y. Neáu giôùi tuï laïc ban ñaàu nhoû, sau ñoù nôùi lôùn daàn ra thì tuøy nôùi lôùn daàn ra tôùi ñaâu, nôi ñoù khoâng thuoäc veà giôùi y nöõa. Neáu giôùi tuï laïc ban ñaàu lôùn, sau ñoù thu nhoû daàn laïi thì tuøy thu nhoû laïi tôùi ñaâu, choã troáng ñoù laïi nhieáp thuoäc vaøo giôùi y. Neáu vua vaø quyeán thuoäc vaøo trong ñaïi giôùi giaêng maøn tröôùng, ôû gaàn hai beân laøm choã aên uoáng, choã ñaïi tueåu tieän, choã ñi laïi… thì nhöõng choã aáy khoâng coøn thuoäc veà giôùi y; ngöôøi laøm aûo thuaät, ngöôøi chuù thuaät, ngöôøi chôi nhaïc cuï… vaøo trong ñaïi giôùi cuõng laïi nhö vaäy. Noùi töø Taêng yeát ma cho laø nhö toân giaû Xaù-lôïi-phaát vì caùc Tyø- kheo giaø bònh xin Phaät khai cho phaùp khoâng lìa y moät thaùng, sau khi cho xong maø bònh laønh vaãn ñöôïc theo yeát ma tröôùc ñi du haønh moät thaùng; neáu yeát ma cho xong maø bònh trôû naëng theâm khoâng theå ñi ñöôïc, sau khi

BOÄ LUAÄT 6

bònh laønh vaãn theo yeát ma tröôùc ñöôïc du haønh moät thaùng. Neáu hoùa ñoä chuùng sanh chöa heát maø thôøi gian moät thaùng laïi heát, hoaëc vieäc tìm caàu y phuïc thuoác thang caùc vaät caàn duøng hoaëc lieäu lyù vieäc Tam baûo chöa xong maø thôøi gian moät thaùng ñaõ heát, ñôïi ñeán khi xong vieäc môùi trôû veà vaãn khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo qua ñôøi thì y ñaõ xin yeát ma naøy neân cho ngöôøi khaùn bònh; neáu maát y ñaõ xin yeát ma naøy sau ñoù xin laïi ñöôïc y khaùc, baát luaän naëng hay nheï ñeàu phaûi xin laïi yeát ma; neáu ñem y ñaõ xin yeát ma naøy cuùng döôøng Tam baûo, sau ñoù xin laïi ñöôïc y khaùc cuõng phaûi xin laïi yeát ma. Tröôøng hôïp xin yeát ma lìa y chín thaùng cuõng nhö vaäy, vì nhaân duyeân neân khai cho phaùp lìa y moät thaùng, cuõng vì nhaân duyeân maø khai cho phaùp lìa y chín thaùng. Hoûi: Vì sao khoâng nhieàu khoâng ít maø khai cho ñuùng chín thaùng?

Ñaùp: Vì trong moät naêm coù ba thaùng phaûi ôû moät choã an cö tieán tu ñaïo nghieäp neân khai cho ñuùng chín thaùng. Hoûi: laøm moät laàn yeát ma cho hay laø laøm chín laàn yeát ma? Ñaùp: Chæ laøm moät laàn yeát ma, gioáng nhö tröôøng hôïp lìa y Taêng- giaø-leâ, lìa y Uaát-ña-la-taêng hay y An-ñaø-hoäi cuõng nhö vaäy; vì nhaân duyeân neân khai cho lìa y Taêng-giaø-leâ, vì nhaân duyeân cuõng khai cho lìa y Uaát-ña-la-taêng vaø y An-ñaø-hoäi. Hoûi: Cho lìa moät y hay cho lìa moät luùc hai y? Ñaùp: Khoâng cho lìa moät luùc hai y, Phaät cheá ba y laø ñeå choáng laïnh, neáu chæ coøn coù moät y thì khoâng theå choáng laïnh; laïi vì tröø hoå theïn, neáu chæ coøn moät y thì khoâng tröø ñöôïc hoå theïn; laïi nöõa, Phaät cheá ba y ñeå maëc vaøo tuï laïc, neáu chæ coøn moät y thì khoâng ñöôïc vaøo tuï laïc; laïi nöõa, Phaät cheá maëc ba y vì muoán ngöôøi nhìn thaáy sanh taâm hoan hæ, neáu chæ coøn moät y thì khoâng khieán ngöôøi thaáy sanh taâm thieän; laïi vì muoán cho oai nghi thanh tònh neân cheá maëc ba y, neáu chæ coøn moät y thì oai nghi khoâng thanh tònh. Tyø-kheo-ni cheá coù naêm y neáu muoán lìa hai y cuõng khoâng ñöôïc, Phaät cheá neân maëc naêm y vì thaønh oai nghi, neáu chæ coøn ba y thì khoâng thaønh oai nghi. Tyø-kheo maëc ñuû ba y, Tyø-kheo-ni maëc ñuû naêm y thì taát caû thôøi ñeàu ñöôïc vaøo cung vua vaø tuï laïc ñeàu khoâng coù loãi. Neáu xin yeát ma ñöôïc lìa y moät thaùng, Tyø-kheo giaø coù y Taêng-giaø-leâ daày naëng nhöng thaät teá laø khoâng giaø, khoâng bònh, chæ vì y Taêng-giaø-leâ daày naëng neân xin yeát ma; neáu Taêng cho yeát ma thì yeát ma tuy thaønh nhöng Taêng phaïm Ñoät-kieát-la, ngöôøi xin yeát ma neáu khoâng bieát phaùp thì khoâng phaïm, neáu bieát phaùp thì cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu thaät khoâng phaûi giaø bònh vaø y Taêng-giaø-leâ cuõng khoâng daày naëng maø noùi laø giaø bònh vaø y daày naëng thì yeát ma tuy thaønh nhöng ngöôøi xin phaïm Ba-daät-ñeà.

Khi keát giôùi y noùi tröø tuï laïc vaø giôùi tuï laïc, trong ñaây coù boán tröôøng hôïp: Moät laø giôùi tuï laïc khoâng phaûi laø giôùi nhaø, nhö hai tuï laïc, moãi tuï laïc ñeàu coù nhaø. Hai laø giôùi nhaø khoâng phaûi laø giôùi tuï laïc, nhö moät tuï laïc lôùn khoâng coù tuï laïc khaùc, trong coù coù raát nhieàu nhaø. Ba laø giôùi tuï laïc cuõng laø giôùi nhaø, nhö hai tuï laïc, moãi tuï laïc ñeàu coù raát nhieàu nhaø. Boán laø khoâng phaûi giôùi tuï laïc cuõng khoâng phaûi giôùi nhaø, nhö nôi A-lan-nhaõ. Trong tuï laïc coù moät giôùi cuõng coù giôùi khaùc, neáu tuï laïc keá tieáp nhau thì goïi laø moät giôùi, neáu khoâng keá tieáp nhau thì goïi laø giôùi khaùc. Nhaø cuõng coù moät giôùi vaø giôùi khaùc, neáu truù xöù chæ coù moät phoøng xaù thì goïi laø moät giôùi; neáu trong truù xöù coù choã naáu aên, choã laáy nöôùc, choã ñaïi tieåu tieän, cöûa ngoõ... thì goïi laø giôùi khaùc. Noùi tuï laïc khoâng keá tieáp nhau laø choã maø gaø coù theå bay ñeán ñöôïc, choã maø teân coù theå baén tôùi ñöôïc, choã phaân bieät nam nöõ, choã maø ngöôøi coù hoå theïn ñaïi tieåu tieän vaø ñi laïi... Neáu tuï laïc chæ coù moät nhaø, ñeå y trong nhaø, Tyø-kheo naèm ôû choã maø teân coù theå baén tôùi ñöôïc, nguû ñeán khi trôøi saùng cuõng khoâng maát y; hoaëc y ñeå ôû choã maø teân coù theå baén tôùi ñöôïc, Tyø-kheo naèm nguû trong nhaø cho ñeán khi trôøi saùng cuõng khoâng maát y. Neáu tuï laïc coù nhieàu nhaø, y ñeå trong nhaø, Tyø-kheo naèm nguû ôû choã maø teân coù theå baén tôùi ñöôïc, trôøi saùng thì maát y vì giôùi nhaø

khaùc; neáu y ñeå ôû ngoaøi giôùi nhaø, Tyø-kheo nguû nôi choã maø teân coù theå baén tôùi ñöôïc, ñeán trôøi saùng cuõng khoâng maát y. Tröôøng hôïp tuï laïc keá tieáp nhau töùc laø boán phía ñeàu coù tuï laïc, boán phía ñeàu duøng caùi thang möôøi hai baäc döïa vaøo töôøng ñeå ñi leân vaø ra vaøo thoâng nhau, Tyø-kheo nguû döôùi chaân caàu thang coøn y ñeå ôû boán phía cuûa tuï laïc cuõng khoâng phaïm lìa y vì thang vaø boán phía tieáp giaùp nhau. Neáu tuï laïc chæ coù moät nhaø, y ñeå trong nhaø cuõng khoâng maát y; neáu tuï laïc coù nhieàu nhaø, y ñeå trong nhaø thì phaïm loãi lìa y, neáu ñeå y ngoaøi giôùi nhaø thì khoâng maát y; neáu coù thang tieáp giaùp vôùi tuï laïc, ñeå y ôû boán phía cuûa tuï laïc cuõng khoâng maát y. Tröôøng hôïp giôùi tuï laïc tieáp giaùp nhau töùc laø hai beân coù tuï laïc, ôû giöõa coù ñöôøng cho ngöôøi vaø xe qua laïi, neáu hai ñaàu cuûa xe tieáp giaùp vôùi hai beân tuï laïc, y ñeå ôû ñaàu naøy, ngöôøi naèm nguû ôû ñaàu kia, caû y vaø ngöôøi ôû treân xe thì khoâng maát y vì xe tieáp giaùp vôùi giôùi cuûa hai tuï laïc. Neáu tuï laïc chæ coù moät nhaø, y ñeå trong nhaø, ngöôøi nguû ôû treân xe cuõng khoâng maát y; neáu khoâng coù xe thì khoâng thaønh nghóa tieáp giaùp, vì vaäy coù xe môùi khoâng maát y, khoâng coù xe thì maát y. Neáu tuï laïc coù töôøng raøo hoaëc haøo bao quanh boán phía laø giôùi

BOÄ LUAÄT 6

tuï laïc, nhöõng choã nhö choã laøm vieäc, choã maø ñoå boû raùc reán ñeán ñöôïc, do tuï laïc coù töôøng raøo hay haøo bao quanh neân theá löïc khoâng ñeán ñöôïc choã xa thì goïi laø giôùi tuï laïc tieáp giaùp vôùi giôùi tuï laïc. Toäc hoï coù moät giôùi vaø giôùi khaùc: Neáu cha meï, anh em, chò em, con caùi cuøng aên moät choã cuøng laøm moät ngheà thì goïi laø moät nhaø; neáu aên rieâng, laøm rieâng, taát caû ñeàu rieâng, tuy cuøng ôû chung nhöng vieäc khoâng ñoàng nhau thì goïi laø moät toäc. Choã maø moãi ngöôøi ôû goïi laø moät giôùi coøn nhöõng choã nhö choã naáu aên, choã laáy nöôùc, choã ñaïi tieåu tieän… laø giôùi khaùc. Neáu ñeå y trong toäc hoï naøy, ngöôøi ôû trong toäc hoï khaùc thì maát y; neáu ngöôøi ôû trong phoøng maø y ñeå ôû choã laáy nöôùc hay choã naáu aên… laø giôùi khaùc thì maát y. Nhö theá cho ñeán nhaø ngoaïi ñaïo, saân vöôøn… neáu khaùc chuû vaø thaáy bieát khaùc thì maát y; neáu ñoàng laø moät chuû ñoàng thaáy bieát thì khoâng maát y. Nhaø coù laàu gaùc: Neáu y ñeå ôû taàng treân, ngöôøi ôû taàng döôùi maø nhaø thuoäc cuûa moät chuû thì khoâng maát y; neáu hai taàng thuoäc cuûa hai chuû khaùc nhau thì maát y. Neáu y ôû taàng döôùi, ngöôøi ôû taàng giöõa hoaëc y ôû taàng giöõa, ngöôøi ôû taàng döôùi; hoaëc y ôû taàng treân, ngöôøi ôû taàng giöõa hoaëc y ôû taàng giöõa, ngöôøi ôû taàng treân thì khoâng maát y vì taàng giöõa tieáp giaùp vaø thoâng vôùi hai taàng treân vaø döôùi. Neáu Tyø-kheo giöõ y cho thaày thì thaày troø neân caùch nhau tröôùc sau khoaûng boán möôi chín taàm, luaät sö noùi hoaëc ngang doïc caùch khoaûng boán möôi chín taàm. Neáu Tyø-kheo naèm nguû treân ñöôøng ranh cuûa hai giôùi, thaân vaøo trong hai giôùi, y cuõng ôû trong hai giôùi thì khoâng maát y. Neáu giöõa hai giôùi tuï laïc coù moät böùc töôøng ngaên, Tyø-kheo naèm treân töôøng, y ôû hai beân tuï laïc cuõng khoâng maát y.Neáu Tyø-kheo naøy qua ñôøi thì tuøy maët day veà höôùng naøo thì ngöôøi ôû höôùng ñoù ñöôïc laáy y hoaëc ngöôøi naøo nhìn thaáy tröôùc thì ñöôïc laáy y. 3. Giôùi caát chuùa y phi thôøi quaù moät thaùng: Nhaân

duyeân veà Öu-ba-tö-na Phaät noùi ta muoán yeân tónh trong boán thaùng toïa thieàn: Hoûi: Phaät ñaõ traûi qua ba A-taêng-kyøø kieáp laäp boán theä nguyeän roäng lôùn ñeå teá ñoä voâ bieân chuùng sanh, nay ñaõ thaønh ñaïo roài sao laïi muoán töï ñöôïc yeân tónh? Ñaùp: Khoâng luùc naøo laø Phaät khoâng ñoä sanh hoaëc tónh laëng maø laøm Phaät söï, hoaëc thuyeát phaùp, taát caû oai nghi ñi ñöùng naèm ngoài ñeàu laøm Phaät söï. Neáu Phaät tónh laëng laø ñeå lìa thaân taùn loaïn hoaëc lìa taâm taùn loaïn hoaëc caû thaân taâm ñeàu lìa taùn loaïn neân trong boán thaùng Phaät nhaäp ñònh, töï taïi trong caùc phaùp moân, hoaëc ñeán phöông khaùc giaùo hoùa chuùng sanh,

hoaëc theå nhaäp möôøi löïc, boán Voâ sôû uùy vaø möôøi taùm phaùp Baát coïng. Laïi do chuùng sanh thöôøng thaáy Phaät neân sanh taâm deã duoâi bieáng nhaùc, muoán cho chuùng sanh khôûi taâm khaùt ngöôõng neân Phaät muoán yeân tónh toïa thieàn trong boán thaùng. Laïi do khoâng muoán ngoaïi ñaïo dò kieán taêng tröôûng cô hieàm phæ baùng vì thaáy Phaät thöôøng du haønh caùc nöôc lieàn cho laø Phaät chæ ôû trong choã roän ròp thì khoâng coù thaät phaùp neân Phaät muoán yeân tónh toïa thieàn trong boán thaùng, hieån baøy khoâng phaûi laø khoâng coù thaät phaùp. Laïi do Phaät muoán laøm pheùp taéc cho caùc ñeä töû trong töông lai; coâng ñöùc, trí hueä cuûa Phaät taát caû ñeàu ñaày ñuû maø Phaät vaãn khoâng boû vieäc toïa thieàn, huoáng chi phaøm phu maø laïi bieáng nhaùc hay sao. Laïi do Phaät laáy phaùp laøm thaày, yeân tónh nhaäp ñònh töï taïi trong caùc phaùp moân chính laø phaùp cuùng döôøng thaày. Khi Phaät taïi theá coù ba laàn yeân tónh toïa thieàn: Moät laø sau khi thaønh ñaïo Phaät yeân tónh toïa thieàn trong möôøi laêm ngaøy, laàn thöù hai yeân tónh toïa thieàn hai thaùng vaø laàn sau cuøng laø boán thaùng. Hoûi: Vì sao laàn ñaàu yeân tónh toïa thieàn möôøi laêm ngaøy, laàn thöù hai laïi ñeán hai thaùng vaø laàn sau cuøng laïi ñeán boán thaùng? Ñaùp: Sau khi thaønh ñaïo, baét ñaàu ra ñoä sanh thì nhaân duyeân ñoä sanh raát nhieàu neân Phaät chæ yeân tónh toïa thieàn trong möôøi laêm ngaøy. Traûi qua moät thôøi gian, chuùng sanh ñaõ ñöôïc hoùa ñoä, voâ löôïng ngoaïi duyeân cuõng giaûm bôùt neân laàn thöù hai Phaät yeân tónh toïa thieàn hai thaùng. Luùc saép nhaäp nieát baøn, vieäc ñoä sanh cuõng saép heát neân laàn sau cuøng Phaät yeân tónh toïa thieàn boán thaùng. Laïi do giai ñoaïn ñaàu sau khi Phaät thaønh ñaïo, raát ít chuùng sanh phaïm loãi, Phaät chæ yeân tónh toïa thieàn trong möôøi laêm ngaøy hoï lieàn töï thaáy loãi. Thôøi gian sau, chuùng sanh phaïm loãi taêng nhieàu theâm, Phaät yeân tónh toïa thieàn trong hai thaùng hoï môùi töï thaáy loãi. Giai ñoaïn sau chuùng sanh laøm vieäc phi phaùp caøng nhieàu, phaïm loãi caøng taêng, Phaät phaõi yeân tónh toïa thieàn trong boán thaùng hoï môùi töï thaáy loãi. Hoûi: Vì sao caùc Tyø-kheo khoâng noùi cho Öu ba tö na bieát cheá ñònh cuûa Taêng? Ñaùp: Öu-ba-tö-na laø baäc ñaïi ñöùc naém giöõ Phaät phaùp, vì sôï laøm khoù neân khoâng daùm noùi. Chæ tröø Tyø-kheo ñöa thöùc aên ñeán vaø vaøo ngaøy boá taùt: Ñöa thöùc aên ñeán laø ñeå cuùng döôøng saéc thaân cuûa Phaät, vaøo ngaøy boá taùt ñeán boá taùt laø cuùng döôøng phaùp thaân. Giôùi naøy laø coïng giôùi, Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni ñeàu phaïm Xaû ñoïa, ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Y phi thôøi: Töø möôøi saùu thaùng boán ñeán ngaøy raèm thaùng taùm ñöôïc y thì

goïi laø y thôøi, neáu coù thoï y coâng ñöïc thì ñeán ngaøy raèm thaùng chaïp goïi

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 35

laø y thôøi. Töø möôøi saùu thaùng chaïp ñeán ngaøy raèm thaùng tö ñöôïc y thì goïi laø y phi thôøi. Trong boán thaùng naøy neáu cha meï, vôï con, anh chò em cuùng döôøng y hoaëc gaëp hoäi naêm naêm môû moät laàn hoaëc hoäi nhaäp xaù (vaøo ôû nhaø môùi) ñöôïc cuùng döôøng y thì khoâng goïi laø y phi thôøi vì caùc hoäi naøy laø thöôøng ñònh. Neáu töï xin y cho mình cuõng khoâng goïi laø y phi thôøi vì neáu xin ñuû ba y thì khoâng xin nöõa. Tröôøng hôïp trong giôùi naøy laø ñöôïc cuùng vaûi khoâng ñuû may thaønh y, do mong caàu cho ñuû neân khai cho caát chöùa trong moät thaùng chôø cuùng theâm cho ñuû, neáu quaù moät thaùng thì phaïm Xaû ñoïa. Vì vaäy trong voøng moät thaùng naøy phaûi sieâng naêng caàn caàu cho ñuû vaûi ñeå may thaønh y, nieäm mong caàu khoâng cho giaùn ñoaïn môùi ñöôïc caát chöùa ñeán moät thaùng. Neáu döùt nieäm mong caàu thì khoâng ñöôïc caát chöùa ñeán moät thaùng, nhö ngaøy ñaàu ñöôïc vaûi maø suy nghó raèng: “Trong möôøi ngaøy naøy mong caàu cho ñuû vaûi chaéc seõ khoâng ñöôïc”, neáu nghó nhö vaäy thì vaûi naøy khoâng ñöôïc caát chöùa quaù möôøi ngaøy, duø chæ ñöôïc boán khuyûu tay cuõng phaûi may thaønh y, neáu quaù möôøi ngaøy thì phaïm Xaû ñoïa; y khoâng ñuùng löôïng thì phaïm Ñoät-kieát-la, y naøy neân xaû. Nhö theá cho ñeán ngaøy thöù möôøi neáu suy nghó raèng: “Noäi trong moät ngaøy naøy mong caàu cho ñuû vaûi chaéc seõ khoâng ñöôïc”, neáu nghó nhö vaäy thì y naøy noäi trong ngaøy thöù möôøi neáu khoâng cho ngöôøi, khoâng may thaønh y thoï trì, khoâng taùc tònh, qua ngaøy thöù möôøi moät trôøi vöøa saùng lieàn phaïm Xaû ñoïa. Neáu ngaøy ñaàu ñöôïc vaûi y khoâng ñöôïc nhö yù muoán, keá laïi ñöôïc theâm vaûi y ngoaøi mong caàu thì caû hai loaïi vaûi y naøy trong voøng möôøi ngaøy phaûi may thaønh y; neáu khoâng may thaønh y, khoâng taùc tònh, khoâng cho ngöôøi, khoâng thoï trì, qua ñeán ngaøy thöù möôøi moät trôøi vöøa saùng thì phaïm Xaû ñoïa; neáu ñöôïc y khoâng ñuùng löôïng thì y naøy neân xaû roài saùm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo ñöôïc vaûi khoâng ñuû may y, vì mong caàu cho ñuû neân chôø ñeán chín ngaøy, ñeán ngaøy thöù möôøi duø khoâng ñöôïc vaûi y nhö mong caàu hay khoâng mong caàu maø ñöôïc thì vaûi y noäi trong moät ngaøy naøy phaûi may thaønh y; neáu khoâng may thaønh y, khoâng taùc tònh, khoâng cho ngöôøi, khoâng thoï trì, qua ñeán ngaøy thöù möôøi moät trôøi vöøa saùng lieàn phaïm Xaû ñoïa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.